

**INICJATYWA CHRZEŚCIJAN
DLA EUROPY
(IXE)**

**Apel do obywateli Europy z okazji
wyborów do Parlamentu Europejskiego
w czerwcu 2009 roku**

**Przewyciężyć kryzys i stawić czoła wyzwaniom
współczesności dzięki Europie bardziej
zjednoczonej, bardziej solidarnej,
bardziej otwartej na świat**

kwiecień 2009

Kontakty:

- ...Zentralkomitee der deutschen Katholiken (ZdK),
Generalsekretariat, Postfach 24 01 41, D 53154 Bonn,
Sigrid Schraml: +49 228 3 82 97 34,
contact@initiative-ixe.eu
- ...Semaines Sociales de France (SSF),
18 rue Barès, F 92128 Montrouge: +33 1 74 31 69 00;
Bernard Chenevez: +33 1 74 07 56 70,
bernard@chenevez.fr
- ...Henryk Woźniakowski,
henrykwo@znak.com.pl

→ www.initiative-ixe.eu

INICJATYWA CHRZEŚCIJAN DLA EUROPY (IXE)

**Apel do obywateli Europy z okazji
wyborów do Parlamentu Europejskiego
w czerwcu 2009 roku**

**Przezwyciężyć kryzys i stawić czoła wyzwaniom
współczesności dzięki Europie bardziej
zjednoczonej, bardziej solidarnej,
bardziej otwartej na świat**

Wszyscy mamy poczucie, że czas, w którym obywatele Europy wysyłać będą do parlamentu nowych posłów, jest szczególnie trudny, a zarazem decydujący o przyszłości naszej i naszych dzieci.

3

Sygnatariusze, wywodzący się z krajów Unii Europejskiej lub kandydujących do niej, apelują: Ewangelia i odwołujące się do niej tradycje, są dla nas propozycją do odczytania znaków czasu będących zaproszeniem do zmiany naszego życia, tak aby nastąpiło społeczeństwo bardziej ludzkie i respektujące dobrostan każdej osoby. Tylko zjednoczona Europa może sprostać wyzwaniom współczesności, dając wyraz głębokim wartościom solidarności, sprawiedliwości i pokoju na świecie. Trzeba, abyśmy mieli świadomość naszej osobistej odpowiedzialności za europejską budowlę.

Po długim okresie niepewności Europejczycy pragną się zjednoczyć. Równocześnie Europa przeżywa głęboki kryzys finansowy, gospodarczy, moralny, a także duchowy, który dotknął dzisiaj cały świat. Utracone zaufanie może odrodzić się jedynie za cenę powszechnego porwy, w którym Europa ma do odegrania kapitalną rolę – nawet jeśli jej instytucje

są osłabione przez niepewność, związaną wciąż z procesem ratyfikacji Traktatu Lizbońskiego.

Globalny kryzys jest trudnym doświadczeniem, szczególnie dla najuboższych spośród ludzi i narodów. Lecz jednocześnie jest on jedyną okazją do przeorientowania naszych gospodarek i zmiany naszych zachowań. Daje on również Europie możliwość umocnienia się na nowych podstawach, pod warunkiem, że podtrzymamy naszą zdolność do pokonywania przeciwności i będziemy strzec wartości, które od początku stanowią głębię tej jedynej w swoim rodzaju budowli, jaką wydała ludzkość.

Gdy tylko będzie to możliwe, wprowadźmy w życie postanowienia Traktatu Lizbońskiego

4

Aby umożliwić Europie w kontekście kryzysu gospodarczego odegranie w pełni swej roli na scenie międzynarodowej i zyskanie demokratycznych i skutecznych instytucji, zachęcamy przede wszystkim nasze rządy i obywateli Europy do działań na rzecz wejścia w życie traktatu przyjętego w Lizbonie przez szefów państw i rządów. Traktat ten daje realne środki i solidniejszą podstawę do wspólnego poszukiwania właściwych rozwiązań. Cieszymy się w związku z tym, że Irlandia zgodziła się rozważyć ponownie swój głos sprzeciwu.

Trzeba przyznać, że Traktat ten jest zapisem skomplikowanym i nie zawsze przystępnym dla nieprzygotowanego czytelnika, jak każdy tekst będący wynikiem obrad przedstawicieli 27 krajów. Mimo to, jak nigdy wcześniej, zajmuje on jednoznaczne stanowisko w kwestiach fundamentalnych wartości europejskich i domaga się wyposażenia Unii Europejskiej w mechanizmy umożliwiające bardziej skuteczne decyzje w kontekście rozszerzonej Europy. Dzięki Traktatowi Unia Europejska zyskuje zdolność, aby stać się biegunem stabilności, solidarności i otwarcia w stronę Wschodu i Południa.

Mimo braku wzmianki o chrześcijańskich korzeniach Europy z zadowoleniem przyjmujemy stwierdzenia Traktatu, których faktyczną inspiracją są myśli i wartości chrześcijańskie. I tak, po raz pierwszy, Traktat wyraźnie przedstawia godność człowieka jako pierwszą z wartości europejskich,

stawiając ją przed wolnością, demokracją i równością. Przypomina, że cele Unii obejmują pokój, pełne zatrudnienie, zrównoważony rozwój, wolny i sprawiedliwy handel, przeciwdziałanie biedzie, ochronę praw człowieka, poszanowanie i rozwój prawa międzynarodowego. Pojęcie solidarności – termin rzadko wcześniej używany w prawie wspólnotowym – staje się tu centralne.

Karta Praw Podstawowych, która wraz z Traktatem stanowi całość, jest połączeniem klasycznych praw podstawowych z prawami społecznymi, gwarantuje zatem, między innymi, dostęp do ubezpieczeń społecznych, do pomocy społecznej i mieszkaniowej; gwarantuje również ochronę rodziny, praw dziecka, praw osób starszych i niepełnosprawnych, prawa do azylu, zasad bioetycznych takich jak zakaz klonowania reproduktywnego, praktyk eugenicznych, używania ciała ludzkiego do celów handlowych itp.

Traktat chroni status Kościołów w Europie określony wedle dyspozycji prawa narodowego, uznaje ich tożsamość i specyficzny wkład, zachęca Unię do podtrzymania otwartego i systematycznego dialogu z Kościołami.

Traktat przewiduje między innymi wzmocnienie władzy parlamentu europejskiego i parlamentów narodowych, większą przejrzystość, bardziej bezpośredni udział obywateli, jaśniejszy podział kompetencji i lepszą kontrolę stosowania zasady pomocniczości.

Wzmacniając skuteczność i demokratyczną prawowitość Unii, Traktat nadaje Europie zdolność do podjęcia trzech największych, jak sądzimy, wyzwań współczesności: **globalizacji, zmian klimatycznych i ewolucji demograficznej.**

Aby stawić czoło globalizacji gospodarki, stwórzmy Europę bardziej solidarną

Globalizacja stosunków handlowych i finansowych nabrała gwałtownego przyspieszenia w ciągu ostatnich dwóch dekad. Ale wcale nie wszyscy skorzystali z owoców wzrostu. W efekcie każdy może zaobserwować dzisiaj osłabienie systemu zdominowanego przez nieokiełznany

rozrost narzędzi finansowych, charakteryzujący się brakiem regulacji, przejrzystości i odpowiedzialności działających na rynku podmiotów. Obserwuje się również odrodzenie pokus protekcyjnych oraz, nawet w łonie Unii Europejskiej, odruchów typu „każdy sobie”.

Aby uniknąć takiego rozchwiania, powinniśmy usilnie starać się zaprząć gospodarkę w służbę człowiekowi i wszystkim ludziom. Oznacza to dowartościowanie ludzkiej pracy, promowanie przedsiębiorczości i odbudowę roli państwa jako strażnika interesów ogółu. W obliczu nowej rzeczywistości europejski model społecznej gospodarki rynkowej musi zostać zmodernizowany. Jego rola polegająca na godzeniu skuteczności ekonomicznej ze sprawiedliwością społeczną, równością szans dla wszystkich i solidarnością musi zostać wzmocniona. Granicą tej solidarności nie mogą być granice państw, ale musi ona korzystać z niezastąpionego doświadczenia wspólnotowego – zdobywanego przez lata praktyki – i śmieiej bronić interesów najbliższych.

6

Z tych przesłanek i z wielkiej roli, jaką odgrywa Unia Europejska, wynika jej powołanie do promowania polityki regulacji w skali świata, wspieranej przez międzynarodowe struktury zarządzania i przez wzmocnienie narzędzi kontroli. Pośród nich istotną rolę winny odgrywać Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Światowa Organizacja Handlu i system Narodów Zjednoczonych, przy równoczesnym zapewnieniu krajom rozwijającym się i krajom biednym, szczególnie tym z kontynentu afrykańskiego, należnego im udziału w podejmowaniu decyzji.

Aby stawić czoło zmianom klimatycznym, zbudujmy Europę bardziej szanującą przyszłe pokolenia

Dokonują się wielkie zmiany klimatyczne, których konsekwencje dla przyszłych pokoleń są oczywiste i za które odpowiedzialny jest człowiek. Jako chrześcijanie wierzymy, że Stworzenie zostało nam powierzone przez Boga i że jesteśmy jego „zarządcami” i odpowiedzialnymi użytkownikami. Tymczasem kraje uprzemysłowione, a w ślad za nimi inne, przyjmują nadal takie metody produkcji i sposób życia, które prowadzą do nieokiełznanej eksploatacji dostępnych zasobów. Wiemy, że konsekwencje zmian klimatycznych takie jak burze, powodzie czy susze

uderzają najpierw w kraje biedne i podsycają konflikty związane z dostępem do pożywienia i wody.

Wiemy już, że sytuację tę da się opanować jedynie za cenę reorientacji wzrostu gospodarczego mającej na celu zmniejszenie zużycia energii i, bardziej ogólnie, nieodnawialnych zasobów naturalnych. Tylko zjednoczona Europa jest w stanie podjąć inicjatywy odważne, lecz konieczne mimo kryzysu finansowego i gospodarczego. Cieszymy się z już podjętych w tej kwestii decyzji, sądzimy jednak, że należy iść jeszcze dalej.

Każdy z nas powinien wnieść tu swój osobisty wkład oraz uznać, że szczególnie mieszkańcy krajów wysoko uprzemysłowionych powinni przyjąć inny tryb życia. Powrót do pewnej powściągliwości w zakresie konsumpcji dóbr i przemieszczania się oszczędzi nam przede wszystkim wstrząsu ekologicznego, a zarazem będzie szansą na odwrót od życia zbyt materialistycznego i na otwarcie się na bogactwo relacji interpersonalnych.

Aby stawić czoło wyzwaniom demograficznym, stwórzmy Europę bardziej wspólnomyślną

7

Trzecim wielkim wyzwaniem, w obliczu którego staje większość krajów Europy, jest wyzwanie demograficzne wynikające ze starzenia się naszych populacji i zmniejszania się ich liczebności. Problem ten w największym stopniu dotyczy dziś kontynentu europejskiego. Pośród społeczno-gospodarczych konsekwencji tych zmian demograficznych można wymienić przeciążenie naszych systemów socjalnych, brak rąk do pracy w perspektywie średnioterminowej, wzrost społecznej zależności i izolacji spowodowanej wiekiem, nasilenie potencjalnych konfliktów międzypokoleniowych.

Przyczyny takiej sytuacji są wielorakie, ale sprostanie temu wyzwaniu zakłada przede wszystkim przywiązywanie większej wagi do dobrostanu rodzin, tych niewrażliwych komórek naszego społeczeństwa, oraz dobrostanu młodych generacji. Kraje członkowskie, podobnie jak Unia Europejska, w ramach właściwych sobie kompetencji, powinny czuwać nad rozwojem życia rodzinnego, promować je i chronić. Chodzi o stworze-

nie warunków, pozwalających rodzicom zaspokoić pragnienie posiadania dzieci i pogodzić życie rodzinne z zawodowym.

W tym celu zmobilizować należy wszystkie polityki: zdrowotną, edukacyjną, politykę pracy; całe społeczeństwo musi zaangażować się w stwarzanie szans młodym pokoleniom i dowartościowanie roli seniorów.

Już dzisiaj około trzech czwartych przyrostu naturalnego w Europie jest skutkiem międzynarodowej migracji. Zjawisko to będzie dalej występować z powodu konieczności przynajmniej częściowej kompensacji spowolnienia demograficznego. Ważne jest więc zaangażowanie naszych społeczeństw w integrację imigrantów i większe promowanie różnorodności.

8

Mówiąc bardziej ogólnie, polityka rodzinna czy imigracyjna nie mogą być wyznaczone jedynie przez konieczności ekonomiczne. Troska o tzw. imigrację preferencyjną nie powinna przeważać nad poszanowaniem prawa każdego do życia w rodzinie. Kwestie polityki imigracyjnej, podobnie jak podtrzymania różnorodności etnicznej, kulturalnej i religijnej naszych społeczeństw odwołują się do naszego zmysłu otwartości i gościnności i angażują nas, zwłaszcza jeśli jesteśmy chrześcijanami.

Trzeba jednakże przyznać, iż mogło się wydawać, że instytucje europejskie wystawiają na niebezpieczeństwo integralność komórki rodzinnej. Pojawiają się w nich głosy negujące odmiennosć płci i odrzucające wszelkie różnice między funkcjami ojca i matki. W związku z tym trzeba z naciskiem podkreślić, że ani aktualne traktaty europejskie, ani Traktat Lizboński nie upoważniają Unii do prawodawstwa w dziedzinie prawa rodzinnego i prawa do życia: w tym zakresie pełna i wyłączna odpowiedzialność spoczywa na poszczególnych Państwach.

Wzywamy wszystkich obywateli Europy, a szczególnie chrześcijan, do wzięcia z całą odpowiedzialnością udziału w demokratycznej debacie europejskiej

Obywatele Europy, weźmy udział w wyborach w czerwcu 2009 roku. Musimy mieć świadomość, jaka jest stawka budowania Europy i miara nadziei, jaką daje ona na zapewnienie pokoju i sprawiedliwości na

skalę światową. Postawmy różnym formacjom politycznym wymóg przedstawienia w tych wyborach prawdziwej wizji Europy; popierajmy kandydatów zdecydowanych bronić w parlamencie polityki inspirowanej poszanowaniem godności ludzkiej w perspektywie Europy bardziej solidarnej, bardziej szanującej przyszłe pokolenia, wielkodusznej. Bądźmy odpowiedzialnymi wyborcami, których nie nęca populistyczne slogany. Europejska budowla jest znowu głównym zadaniem dla Europejczyków, a parlament ma w większym stopniu niż inne instytucje wspólnotowe misję reprezentowania obywateli.

Nigdy dotąd powołanie Unii Europejskiej do budowania pokoju w swoim rejonie i w całym świecie nie było tak oczywiste jak dzisiaj. Sprawmy, aby nie rozminęła się ona z historią!

Jérôme Vignon
Przewodniczący Francuskich Tygodni
Społecznych (SSF) – Francja

Michel Camdessus
Honorowy Przewodniczący Fran-
cuskich Tygodni Społecznych (SSF)
– Francja

Andrea Olivero
Przewodniczący ACLI -
Chrześcijańskich Stowarzyszeń
Pracowników Włoskich – Włochy

Antoine Arjakovsky
Dyrektor Instytutu Studiów Ekume-
nicznych we Lwowie na Ukraińskim
Uniwersytecie Katolickim,
Przewodniczący Lwowskiego Ekume-
nicznego Tygodnia Społecznego
– Ukraina

Hans Joachim Meyer
Przewodniczący Centralnego
Komitetu Katolików Niemieckich
(ZdK) – Niemcy

Henryk Woźniakowski
Prezes S.I.W. Znak – Polska

Hein Pieper
Dyrektor Katholiek Netwerk
– Holandia

Neven Šimac
Wiceprzewodniczący Centrum
Dokumentacji i Badań Europejs-
kich Roberta Schumana, Zagrzeb/
Split – Chorwacja

Anna Moskwa
Europejski Dom Spotkań - Fundacja
Nowy Staw – Polska

Pierre Lecocq
Przewodniczący UNIAPAC Europa
- Międzynarodowej Chrześcijańskiej
Unii Szefów Przedsiębiorstw
– Francja

Josiane Caproens
Przewodnicząca Międzydiecezjalnej
Rady Duszpasterskiej (IPB) – Belgia

Frank Turner SJ
Dyrektor OCIPE - Europejskie Biuro
Jezuitów – Belgia

Violeta Barbu
Członek IXE – Rumunia

10 Anne van der Vaeren
Członek IXE – Belgia

Tomáš Halík
Prezydent Czeskiej Akademii
Chrześcijańskiej w Pradze
– Republika Czeska

Ignace Berten
ESPACES – Belgia

Clotilde Nyssens
ALTERCITÉ – Belgia

Fancis Davis
Instytut Van Hugel, St. Edmund's
College, Uniwersytet Cambridge
– Wielka Brytania

Peter Grubits
Sekretarz Generalny Austriackiej
Akcji Katolickiej (KAÖ) – Austria

Peter Annegarn
Przewodniczący Międzydiecezjalnej
Rady Świeckich (CIL) – Belgia

Carine Devogelaere
Koordynatorka Międzydiecezjalnej
Rady Duszpasterskiej (IPB) – Belgia

Henri Madelin SJ
OCIPE - Europejskie Biuro
Jezuitów – Francja

Pedro Sols Lúcia i María Luisa
Lladó Hädinger
Członkowie IXE – Hiszpania

Pierre Deschamps
Przewodniczący EDC -
Chrześcijańscy Przedsiębiorcy i
Szefowie – Francja

Michel Van Aerde OP
Dyrektor dominikańskiego
stowarzyszenia ESPACES – Belgia

Markus Schlagnitweit
Dyrektor Austriackiej Katolickiej
Akademii Społecznej – Austria

Yves Coulomb
Prezydent MCC – Francja

Llorenç Puig i Puig SJ
Dyrektor Cristianisme i Justícia
– Hiszpania

Kim jesteśmy?

W latach 90. w łonie wielu organizacji odwołujących się do katolicyzmu społecznego i działających w Europie dojrzało przeświadczenie, że problematyka społeczna winna być badana i dyskutowana w kontekście europejskim. W wyniku spotkań rozpoczętych w 1999 r. pomiędzy Francuskimi Tygodniami Społecznymi (SSF) i Centralnym Komitetem Katolików Niemieckich (ZdK), które wykazały zbieżność poglądów obu organizacji, w maju 2000 r. ogłoszony został „**Manifest na rzecz świadomości europejskiej**” (dostępny w 7. językach na stronie: <http://www.zdk.de/erklaerungen/>). Był to punkt wyjścia dla partnerskiej współpracy między tymi dwiema organizacjami, mającej na celu umożliwienie spotkań chrześcijanom z różnych krajów europejskich. Takie spotkania miały miejsce między innymi w Brukseli w styczniu 2001, w Berlinie w lutym 2002, w Krakowie w marcu 2003, w Lille w 2004, w Saarbrücken w 2006,...

Europejska Grupa Robocza została utworzona w czerwcu 2002 r., a w marcu 2006 r. przyjęła nazwę **Inicjatywa Chrześcijan dla Europy**, której odpowiada skrót **IXE**. Jednym z ważnych przedsięwzięć Grupy było przygotowanie manifestu pt. „**Odnaleźć sens budowania Europy**”, który został ogłoszony z okazji pięćdziesiątej rocznicy Traktatów Rzymskich w marcu 2007 i jest dostępny w 9. językach pod adresem: www.ssf-org/actu/2007/manifeste-ixe.php3

IXE stawia sobie cztery główne cele:

- umożliwi chrześcijanom europejskim, którym leży na sercu społeczne nauczanie Kościoła, aby się poznawali i lepiej pojmowali występujące pomiędzy nimi różnice o charakterze historycznym i kulturowym,
- uczestniczy w dialogu społecznym i artykułuje stanowiska dotyczące tematów, które dotyczą przyszłości społeczeństwa na poziomie europejskim,
- pobudza refleksję dotyczącą ewolucji konstrukcji europejskiej, podejmując dialog m.in. z instytucjami narodowymi i wspólnotowymi,

- wspiera organizację wydarzeń o charakterze europejskim, dotyczących tematów społecznie aktualnych.

Ogólnie mówiąc, zadaniem, jakie stawiają sobie członkowie IXE, jest pobudzanie w debatach narodowych bardziej intensywnej świadomości europejskiej.

Członkowie IXE

Obecnie Grupa IXE składa się z osób pochodzących z następujących krajów: z Austrii, Belgii, Chorwacji, Francji, Hiszpanii, Holandii, Luksemburga, Niemiec, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Włoch. Grupa posiada również obserwatora ze strony Komisji Episkopatów Wspólnoty Europejskiej (COMECE).

Kontakty:

12

- ...Zentralkomitee der deutschen Katholiken (ZdK),
Generalsekretariat, Postfach 24 01 41, D 53154 Bonn,
Sigrid Schraml: +49 228 3 82 97 34,
contact@initiative-ixe.eu
- ...Semaines Sociales de France (SSF),
18 rue Barès, F 92128 Montrouge: +33 1 74 31 69 00;
Bernard Chenevez: +33 1 74 07 56 70,
bernard@chenevez.fr
- ...Henryk Woźniakowski,
henrykwo@znak.com.pl

→ www.initiative-ixe.eu

IXE
c/o Zentralkomitee
der deutschen
Katholiken (ZdK)
Generalsekretariat

Postfach 24 01 41
D 53154 Bonn

Tel.: 49 2 28 / 3 82 97 - 0
Fax: 49 2 28 / 3 82 97 - 44

E-Mail: info@zdk.de
internet: www.zdk.de